

Націонал-соціалізм і теософія

Незаконне державне переслідування теософінь й теософів у Третньому рейху почалося незадовго після приходу до влади націонал-соціалістів у 1933 році. Це почалося з безпрецедентної кампанії в пресі, із заходами залякування та тисячами форм переслідування, таких як допити, погрози, засудження тощо. Так доктор Йоганнес Марія Фервейен, генеральний секретар [німецької секції] Теософського товариства в Адьярі з 1928 року¹, був позбавлений кафедри філософії в Боннському університеті в 1934 році після кількох допитів таємною державною поліцією (гестапо)²³.

У 1934 році офіційно повідомлялося про завдання гестапо, що воно було «створено після захоплення влади з метою запобігання актам саботажу з боку політичних опонентів»⁴. Сучасна медійна кампанія, яка намагається по-новому інтерпретувати теософію та антропософію як гітлерівські стремени, не так вже й оригінальна, нацисти вже намагалися втягнути езотерику у свої політичні мережі – сьогодні вони просто змінюють вивіски⁵. Злочинні державні обмеження, заборони, арешти та конфіскації, які здійснювалися без будь-якої правової підстави, пізніше призвели до наказу про заборону від 20 липня 1937 року, так що ті теософські товариства, ложі та видавництва, які все ще вижили до того моменту, незважаючи на масові агітації та переслідування, мусили повністю припинити роботу і в них пограбували все майно. Хайнц Хене описує атмосферу ідеологічного терору того часу: «Майже непомітними були тисячі і тисячі очей, які, здавалося, стежили за кожним кроком німців. Багаторукий поліцейський поліп тримав людей у напрузі: 45000 чиновників і співробітників гестапо зареєстровано у 20 контрольних центрах і 39 офісах Рейху, а також у так званих антенах – 300 інших контрольних центрах і 850 комісаріатах прикордонної поліції, які фіксували антирежимні рухи», і: «Гейдріх⁶ задумав схему щільної системи спостереження, що контролювала кожен сферу національного життя та мала на меті забезпечити повне правління НСРПН⁷, під наглядом служби безпеки рейхсфюрера СС та її керівника Райнгарда Трістана Ойгена Гейдріха. Виникла картина політичної поліції, яка відрізнялася від своїх попередниць одним ключовим пунктом: поліція попередніх систем задовольнялася тим, що ловила ворогів держави, так би мовити, на гарячому, вона втручалася, коли виникала об'єктивна небезпека; проте поліція Гейдріха мала вистежити противника ще до

Переклад з німецької та примітки Ю.О.Шабанової, оригінал за посиланням: <https://theosophische-gesellschaft.org/de/nationalsozialismus-und-theosophie-231.htm>

¹ Йоганнес Марія Фервейен (1883–1945) – німецький поет, філософ, член Теософського товариства (ТТ) з 1927 р., Генеральний секретар німецької секції ТТ в Адьярі з 1928 р. Через відкрити критику ідей націонал-соціалізму в 1934 р. у нього відкликали ліцензію на викладання. Усі його твори було заборонено у 1936 р. після лекції проти нацистської расової теорії. 27 серпня 1941 р. під час лекційного туру його заарештувало гестапо і доставило до берлінської в'язниці. Без пред'явлення звинувачень і суду він був відправлений до концетраційного табору Заксенгаузен у травні 1942 р. Але Фервейен і там не дав себе зломити, він став пастором для своїх співкамерників і читав лекції в таборі. Під час евакуації табору 4 лютого 1945 р. він добровільно зголосився на транспортування табір у Берген-Бельзені, куди прибув 7 лютого і помер від тифу 21 березня 1945 р. незадовго до визволення.

² Гестапо (нім. Geheime Staatspolizei) – таємна державна політична поліція Третнього Рейху в 1933–1945 рр., призначена для боротьби з супротивниками націонал-соціалістичого режиму.

³ Dr. F.K.Steinberger: *Esoteriker des Westens*. Lorch, Karl-Rohm-Verlag 1953, 157ff. – Прим. Ф.Рейтемейера.

⁴ Hans Wagner: *Taschenwörterbuch des Nationalsozialismus*, Leipzig, Quelle und Meyer 1934, Reprint: Bremen, Faksimile-Verlag 1988, S. 104. – Прим. Ф.Рейтемейера.

⁵ Принаймні приємно, що прокуратура Відня закрила розслідування проти книготорговця «Таємної Доктрини» О.П.Блаватської на початку серпня, дивіться 3 частину серії в: *Theosophie heute*, 2/2000. Уся серія статей постійно доступна для завантаження в розділі «Файли» в Інтернет-групі *Theosophy Dialogue*. Автор публікує там додаткові, переважно рідкісні теософські тексти з серпня 2000 року. Посилання: www.egroups.de/group/theosophie-dialog; однак є підозри, що австрійська влада все ще розглядає можливість індексації, а отже, заборони продажу. – Прим. Ф.Рейтемейера.

⁶ Райнгард Трістан Ойген Гейдріх (1904–1942) – державний і політичний діяч нацистської Німеччини, начальник Головного управління імперської безпеки (1939–1942), заступник імперського протектора Богемії і Моравії (1941–1942), обергрупенфюрер СС і генерал поліції (1941).

⁷ НСРПН (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei, NSDAP) – Націонал-соціалістична робітничка партія Німеччини.

того, як він навіть подумав про опозиційну ідею, не кажучи вже про акт опору. Концепція поліції Гейдріха вийшла за межі, охоплюючи всі прояви життя нації. Поліція перестала бути державним захисним органом, вона пішла в атаку – більше того: вона стала “вихователем” народу, всемогутнім комісаром з чистки, який звільняв націю від усіх неприємних ідей»⁸.

Нижче ми друкуємо три документи в оригінальному викладенні⁹: постанова, яка вплинула на весь езотеричний рух у Німеччини, наступний наказ гестапо та наказ гестапо в Дрездені.

* * *

Копія.

Таємна державна поліція
Берлін, 20 липня 1937 р.
Управління таємної державної поліції
II В 4 – 121/37 L

Стосується: розпуск організацій подібних до масонських лож.

Довідки: без.

Додаток: 1.

На підставі §1 Указу рейхспрезидента про захист народу і держави від 28 лютого 1933 р. (RGBl.¹⁰ I S. 83)¹¹ рейхсфюрер СС і начальник німецької поліції¹² видали указ від 20 липня 1937 р., який надається в додатку – S-PP (II В) № 1249/36 – з урахуванням пізніших доповнень: організації, подібні до масонських лож, які на даний час все ще існують на території Рейху, мають бути негайно розпущені.

Продовження діяльності, відновлення ліквідованих організацій або створення прихованих організацій-наступників було заборонено через загрозу покарання відповідно до §4 наданого наказу.

Водночас рейхсфюрер СС і начальник німецької поліції на підставі закону про конфіскацію антинародного та антидержавного майна від 14 липня 1933 р. (RGBl. I S. 479) встановив, що активи організацій подібних до масонських лож, згадані в його указі, що призначалися для підтримки народу, застосовувалися або мали намір антидержавних заходів.

Рейхсфюрер СС і голова німецької поліції доручили провести цей захід таємній державній поліції.

Поширюється на всі центри контролю державної поліції та всі державні поліцейські дільниці, рр¹³.

---

⁸ Heinz Höhne: *Der Orden unter dem Totenkopf. Die Geschichte der SS*. Augsburg, Weltbild 1998, 8 und 162. – Прим. Ф.Рейтмейєра.

⁹ Автор володіє оригінальною чотиристорінковою гектографованою надрукованою копією, яку йому подарував у 1995 році покійний теософ Альфред Прохаска. На примірнику вказані втрати тексту, дописки автора позначаються квадратними дужками. Для кращої читабельності квадратні дужки опускалися, якщо текст втрачався не більше ніж на одну літеру*. – Прим. Ф.Рейтмейєра.

* У перекладі всі квадратні дужки опущені.

¹⁰ «Імперський юридичний вісник» (Reichsgesetzblatt) – офіційний вісник Німецької імперії з 1871 по 1945 р.

¹¹ «Імперський юридичний вісник». – Прим. Ф.Рейтмейєра.

¹² Державний секретар Генріх Гімmlер*, а не Адольф Гітлер, як невірно заявила Сільвія Кренстон**: *H.P.V. The Extraordinary Life & Influence of Helena Blavatsky*, New York, Tarcher / Putnam 1993, S. 597, Endn. 124. – Прим. Ф.Рейтмейєра.

* Генріх Гімmlер (1900–1945) – німецький військовий та політичний діяч часів Третього Рейху, рейхсфюрер СС, один з головних осіб націонал-соціалістичної партії, один з найголовніших та найвпливовіших лідерів нацистської Німеччини, сподвижник Адольфа Гітлера.

** Див.: «Яке ж теософське вчення викликало настільки сильне обурення Гітлера, що теософи одними з перших були заслані в концентраційні табори? Перша мета теософського руху – створення ядра загального братерства – тобто братерства всіх людей. Тирану, який задумував затвердити панування у вигляді геноциду, за рахунок винищення цілих рас і етнічних груп, ця концепція не могла не здатися небезпечною» (Кренстон С. О.П.Блаватська: Життя і творчість засновниці сучасного теософського руху. Рига-М., 1999. С. 676–677).

¹³ Perge, perge, *лат.* «продовжувати» або «і так далі». – Прим. Ф.Рейтмейєра.

Вимагаю негайно вжити необхідних заходів для розпуску згаданих організацій і конфіскації активів у тісній згоді з відповідальним відділом СД¹⁴. Детальні необхідні накази про розпуск повинні бути надіслані відповідним представникам організацій із спеціальною поміткою про те, що продовження або відновлення діяльності ліквідованих організацій або заснування прихованих організацій-наступників заборонено, уникаючи наслідків §4 Указу від 28.12.1933 р.

При виконанні наказу необхідно враховувати наступне:

1) Необхідно подбати про те, щоб будь-які наявні особисті справи та подібні документи – списки учасників – були повністю зареєстровані. Матеріал залишити для оцінки у вищих відділах СД.

2) Необхідно звернути увагу на конфіскацію (внесення повідомлень про блокування тощо) певних активів (банківських рахунків, нерухомості тощо), яка має бути спеціально виголошена з формально-юридичних причин.

3) Весь конфіскований матеріал має бути досліджений якнайшвидше у співпраці зі спікерами вищих відділів СД. Культовий матеріал необхідно відокремлювати від некультового. Необхідно скласти інвентаризацію виявлених некультових матеріалів. Ці речі повинні тимчасово зберігатися в державних або муніципальних будівлях, максимально уникаючи транспортних витрат.

Культовий матеріал, тепер має бути доступним та передаватися на вимогу вищим відділам СД.

4) Якщо організації знаходилися в орендованих приміщеннях, знайдені матеріали повинні бути перевірені негайно, не пізніше 31 серпня 1937 р. Щоб уникнути подальших витрат на оренду відповідно до пункту 3 – що стосується конфіскації майна організацій, то подальші дії мають здійснюватися під їхню відповідальність.

Надати звіт про виконання наказу.

Підписано Гейдріх

(печатка)

Завірено:
підписано Береке

Канцелярський службовець

* * *

Рейхсфюрер СС і
начальник німецької поліції
в міністерство внутрішніх справ Рейху
S-PP (II B) Nr. 1249/36.

Стосується: розпуск організацій подібних до масонських лож.

Довідки: без.

Додатки: немає.

На підставі §1 Указу рейхспрезидента про захист народу і держави від 28 лютого 1933 р. (RGBl. I S. 83), я розпускаю згадані нижче організації, подібні до масонських лож, якщо вони ще добровільно не були розпущені до 17 серпня 1935 р.¹⁵

1. Орден рехабітів.
2. Велика ложа «Le droit humain»¹⁶ (співмасонство),
3. Міжнародна робітничка масонська ложа, Гамбург,
4. Асоціація робітничих масонів, Дрезден,

¹⁴ Служба безпеки (СД) (нім. Sicherheitsdienst Reichsführer-SS (SD)) – внутрішньопартійна служба безпеки NSDAP, пізніше – служба безпеки рейхсфюрера СС.

¹⁵ Дивіться схожий список у: Horst E.Miers: *Lexicon of Secret Knowledge*, Munich, Goldmann 1993 [доставлено 2/1997], 226f., «Заборона масонства». – Прим. Ф.Рейтмейєра.

¹⁶ «Права людини» (фр.).

5. «Піонери у відкритому храмі», кутова ложа у Лейпцигу,
6. Ложа творців «Colonia» (e.V.)¹⁷, Кельн,
7. «Орден лицарів Святого Грааля», Франкфурт-на-Майні,
8. Теософські товариства:
  - a) «Теософське товариство в Адьярі» та підрозділи:
    - aa) Езотерична секція,
    - bb) Співмасонська організація O.M.M.I. (Ordre Maçonique Mixte International)¹⁸,
    - cc) Орден круглого столу (Orden der Tafelrunde),
    - dd) Теософська секта під назвою ліберально-католицька, зараз вільна католицька церква,
    - ee) Теософська міжнародна ліга за братерство народів,
    - ff) Орден служіння (Теософський орден служіння),
    - gg) Золотий ланцюг (Die goldene Kette),
    - hh) Коло лотоса (Lotus Zirkel),
    - ii) Сини та дочки Індії,
    - kk) Храм Рожевого Хреста,
    - ll) Зов Матері Світу,
    - mm) Ліга карми та реінкарнації.
  - b) Теософське товариство «Пойнт Лома» з підрозділом:
    - aa) Теософський клуб і коло лотоса,
  - c) «Міжнародне теософське братерство» – зараз «Теософське братерство», штаб-квартира в Лейпцигу¹⁹, разом із підрозділами:
    - aa) «Теософський братський орден», штаб-квартира в Лейпцигу,
    - bb) «Теософське культурне видання», штаб-квартира в Лейпцигу,
  - d) «Німецьке теософське товариство» (e.V.), штаб-квартира в Лейпцигу, група Базнера²⁰,
  - e) «Загальне духовне братство», Берлін-Нойкельн²¹
  - f) «Асоціація теософської дружби» Анатоль Рембе,
  - g) «Товариство психічних досліджень», Берлін,
  - h) Теософське товариство «Храм людства»,
  - i) «Теософське товариство (понаднаціональне)», штаб-квартира в Лейпцигу²²,
9. Ебдар (Уповноважене братерство стародавніх обрядів), Орден Святого Грааля на Сході Патмосу – організація Во Yin Ra²³,
10. Орден східних тамплієрів (O.T.O.²⁴),
11. Братерство Сатурна (включаючи Товариство езотеричних досліджень),
12. Орден Ілюмінатів, заснований у Берліні (у 1896 році),
13. Орден Грааля (секта Абд-ру-шина²⁵),
14. Summum Supreme Sanctuarium старошотландського обряду масонів Німеччини,
15. Ритуал масонства Сведенборга,
16. Герметичний Орден Золотих Сутінків,
17. Ритуал Міцраїм 90°,

¹⁷ зареєстроване об'єднання (нім. eingetragener Verein).

¹⁸ Міжнародний змішаний масонський орден (фр.).

¹⁹ Під тиском нацистської агітації ITV (Міжнародне теософське братерство)* у серпні 1933 року відмовилося від «I» на позначення «Internationale» (Міжнародний) і відтоді називало себе просто TV (Теософське братерство). Його німецька секція, Теософське товариство в Німеччині (e.V.), перейменувала себе в Німецьке теософське товариство (e.V.) з вересня 1933 р., дивіться його орган: *Theosophische Kultur*, XXV, Jg. [1933], 225 und 257. – Прим. Ф.Рейтмейєра.

* Internationale Theosophische Verbrüderung.

²⁰ Эрхард Базнер (?–1963) – німецький теософ.

²¹ Paul Raatz. – Прим. Ф.Рейтмейєра.

²² Hugo Vollrath. – Прим. Ф.Рейтмейєра.

²³ Йозеф Антон Шнайдерфранкен або Во Yin Ra (1876–1943) – німецький письменник і художник, автор «духовного підручника» «Hortus Conclusus».

²⁴ Orientalischer Temppler-Orden.

²⁵ Оскар Ернст Бернхардт (псевдонім – Абд-ру-шин, Abd-ru-shin, Abdruschin, 1875–1941) – автор твору «У світлі істини – послання Грааля».

18. Східний Мемфійський ритуал 97°,
19. Стародавній і прийнятий ритуал Хередома,
20. Герметичне Братерство Світла,
21. *Fraternitas Rosae Crucis*²⁶,
22. Нова гностична церква,
23. Нові ілюмінати,
24. Загальнопансофічна школа,
25. Пансофічне товариство, Генріх Тренкер²⁷, Берлін,
26. Адепти Атлантиди (Майстер Теріон²⁸),
27. «День» (Лояльність у взаємності), в Гамбурзі.

Залишаю за собою право доповнити цей список й в подальшому.

Продовження і заснування цих, а також заснування прихованих організацій-наступників заборонено під загрозою відповідних покарань.

Водночас на підставі закону про конфіскацію антинародних і антидержавних активів від 14.7.1933 (RGBl. I S. 479) встановлено, що активи вищезазначених [організацій] використовувалися для пропаганди антинародної та антидержавної діяльності.

Доручаю Управлінню [таємної] державної поліції розпустити наведені організації.

Організації, згадані в розділі В і перелічені нижче в циркулярі Рейху та міністерства внутрішніх справ Пруссії від 7 грудня 1936 р. (RMBlV.²⁹ S. 1628)³⁰, вже були добровільно або примусово розпущені, тому в їхньому випадку подальші заходи непотрібні:

- A) Орден дивних товаришів,
  - B) Орден друїдів,
  - C) Антропософське товариство³¹,
  - D) Рух Маздазан³²,
  - E) Велика ложа «Правдивий шлях», Ганновер, і «Шлях до світла», Магдебург,
  - F) Також згадані в циркулярі від 7 грудня 1936 р. в розділі В,
  - A1) Ліга Оріона (секта адоністів доктора Мусаллама Зетлера³³), і
  - B1) «Товариство розенкрейцерів у Німеччині».
- Щодо двох останніх орденів – буде окреме пояснення.
Подальші інструкції будуть видані найближчим часом.

Підписано Гейдріх

(печатка)

Завірено:
підписано Береке

Канцелярський службовець³⁴

²⁶ Братство Рожевого Хреста (*лат.*).

²⁷ Генрі Транкер (1880–1956) – німецький книготорговець, антиквар, нео-розенкрейцер, засновник Пансофічної ложі в 1921 р.

²⁸ Алістер Кроулі (1875–1947) – англійський поет, художник, письменник, засновник релігійної течії телеми.

²⁹ «Міністерський вісник імперського та пруського міністерства внутрішніх справ» («*Ministerial-Blatt des Reichs- und Preußischen Ministeriums des Innern*»).

³⁰ Див. Додаток 1.

³¹ Наказ гестапо про заборону від 1 січня 1935 р., надрукований у: *Anthroposophen and National Socialism*, Flensburg Hefte 3/91, Issue 32, Flensburg 1991, 62ff. – Прим. Ф.Рейтмейєра.

³² Маздазан – синкретичний культ, що поєднує у собі аспекти християнства і зороастризму, заснований Отоманом Зар-Адуштом Ханішем (1844–1936).

³³ Франц Зеттлер (1884–1942) – німецький письменник, використовував псевдонім «доктор Мусаллам», засновник Товариства адоністів (1925).

³⁴ Цей документ був у трохи скороченому вигляді опублікований у: *Ministerial-Blatt des Reichs- und Preußischen Ministeriums des Innern*, Ausgabe A2 (98), Nr. 32 (11 August 1937), 1337–1339 (див. Додаток 2).

* * *

Тємна державна поліція
Дрезден
29 липня 1937 р.
Управління державної поліції Дрездена
Schiessgasse 7
В III КК 2632/37

Розповсюджено
міським головам Дрездена, Баутцена, Лебау, Пірни, Діппольдсвальде, Циттау, Каменця,
Мейсена, Гроссенгайна,
бургомістрам Баутцена, Пірни, Мейсена, Циттау, Різи, Фр[?], Радебойля.
Взяти до відома, впровадити в дію й інформувати керівників заборонених організацій, які
повинні надати декларації за зразком, що додається³⁵.

Уповноважений:
(підписано) Сандер.

Складено: Дрезден, 29 липня 1937 р.

[Підписано нерозбірливо Грауберг?]

1 додаток

Поліцейський секретар

29.VII.37.

---

³⁵ На жаль, пояснення не збереглося. – Прим. Ф.Рейтмейера.

Dodatok 1

Zugehörigkeit von Beamten zu Freimaurerlogen, anderen Logen oder logenähnlichen Organisationen.

NdErl. d. RuPrMdB. v. 7. 12. 1936
— II SB 6190/4785.

Zu den Freimaurerlogen, anderen Logen oder logenähnlichen Organisationen im Sinne des NdErl. v. 2. 9. 1936 — II SB 6190/4008 (RMBlB. S. 1186) gehören die nachstehend genannten Vereinigungen:

A. Freimaurerlogen.

1. „Symbolische Großloge von Deutschland“ nebst Tochterlogen,
2. „Freimaurerbund zur aufgehenden Sonne“, Hamburg, nebst Tochterlogen,
3. „Großloge zur Sonne“ in Bayreuth nebst Tochterlogen,
4. „Große Freimaurerloge zur Eintracht“ in Darmstadt nebst Tochterlogen,
5. „Große Mutterloge des Effektischen Freimaurerbundes“ nebst Tochterlogen,
6. „Großloge von Hamburg“ nebst Tochterlogen,
7. „Deutsch Christliche Orden Sachsen“, Dresden, nebst Tochterlogen,
8. „Deutsch Christlicher Orden deutscher Dom“, Leipzig, nebst Tochterlogen,
9. „Große National-Mutterloge zu den 3 Weltkugeln“, Berlin, nebst Tochterlogen,
10. „Große Landesloge der Freimaurer von Deutschland“, Berlin, nebst Tochterlogen,
11. „Großloge von Preußen, genannt zur Freundschaft“, Berlin, nebst Tochterlogen.

B. Freimaurerlogenähnliche Organisationen.

1. Odd-Fellow-Orden,
2. Druiden-Orden,
3. Rechabiten-Orden,
4. Großloge „Le droit humain“ (Co-Freimaurerei),
5. Internationale Arbeiter-Freimaurerloge,
6. Arbeiter-Freimaurerbund,
7. „Die Pioniere am offenen Tempel“, Winkelloge in Leipzig,
8. Loge der Schaffenden „Colonia“ e. V.,
9. „Orden der Ritter vom heiligen Gral“, Berlin, Frankfurt a. M.,
10. Anthroposophische Gesellschaft,
11. Theosophische Gesellschaften,
12. Mazdaznan-Bewegung,
13. Ebdar (Ermächtigte Bruderschaft der alten Riten), Orden v. heiligen Gral im Orient v. Patmos — Organisation Ho Yin Na's,
14. Orientalischer Tempel-Orden (O. T. O.),
15. Fraternitas Saturni (einschl. Esoterische Studiengesellschaft),
16. Illuminaten-Orden (gegr. 1896),
17. Orion-Bund (Adoniten-Sekte Dr. Mussalam-Sättler),
18. „Rosentkruzer Gesellschaft in Deutschland“,
19. Grals-Orden (Abdruschin-Sekte),
20. Großloge „Wahrer Weg“, Hannover, und „Weg zum Licht“, Magdeburg, Spiritistische Logen,
21. Summum Supremum Sanctuarium des Alten Schott. Ritus der Freimaurer von Deutschland,
22. Swedenburg Ritus der Freimaurerei,
23. Orientalischer Tempel-Orden,
24. Hermetischer Orden der goldenen Dämmerung,
25. Miraim Ritus 90°,
26. Orientalischer Memphis Ritus 97°,
27. Alter und angenommener Ritus von Heredom,
28. Hermetische Bruderschaft des Lichts,
29. Fraternitas Noisae Crucis,
30. Neue Gnostische Kirche,
31. Neuer Illuminat,
32. Allgemeine Panosophische Schule,
33. Panosophische Societät.

Als korporative Zusammenschlüsse von Freimaurern gelten folgende Organisationen:

1. Verein Deutscher Freimaurer in Leipzig,
2. Freimaurerische Vereinigung „Nacht und Tat“ in Frankfurt a. M.,
3. Freimaurerische Jugendvereinigung „Gesellschaft der GeorgsKnappen“ in Dresden.

Eine Ergänzung dieses Verzeichnisses bleibt vorbehalten; insbesondere unterliegt die Frage, ob die „Schlaraffia“ als logenähnliche Organisation anzusehen ist, noch der Prüfung.

C.

Der NdErl. v. 2. 9. 1936 — II SB 6190/4008 (RMBlB. S. 1186) ist entsprechend anzuwenden auf die Angehörigen

1. der Deutschen Friedensgesellschaft,
2. der Paneuropäischen Union Deutschland e. V.

Danach sind insbesondere Beamte, die erst nach dem 30. 1. 1933 aus einer dieser Organisationen ausgetreten sind, grundsätzlich von der Anstellung oder Beförderung ausgeschlossen.

Zulag für die Obersten Reichsbehörden, die Dt. Reichsbahn (Hauptverwaltung), das Reichsbankdirektorium, den Preuß. Ministerpräsi., den Preuß. Finanzminister: Mit der Bitte um Kenntnisnahme und Befanntgabe in Ihrem Geschäftsbereich.

An die nachgeordneten Behörden, Gemeinden, Gemeindeverbände, sonst. Körperschaften des öffentl. Rechts.

An die Obersten Reichsbehörden, die Dt. Reichsbahn (Hauptverwaltung), das Reichsbankdirektorium, den Preuß. Ministerpräsi., den Preuß. Finanzminister durch Abdruck.
— RMBlB. S. 1628.

Polizeiverwaltung.

Aufgaben der Polizei.

Auflösung freimaurerlogenähnlicher Organisationen.

NdErl. b. Nf/ffuGhbDtPol. im RMBlB. v. 20. 7. 1937 — S-PP (II B) Nr. 1249/36.

(1) Auf Grund des § 1 der W.D. des Reichspräsidenten zum Schutze von Volk und Staat v. 28. 2. 1933 (RMBl. I S. 83) löse ich die nachstehend genannten freimaurerlogenähnlichen Organisationen, soweit sie sich nicht bereits vor dem 17. 8. 1935 freiwillig aufgelöst haben, auf:

1. Rechabiten-Orden,
2. Großloge „Le droit humain“ (Co-Freimaurerei),
3. Internationale Arbeiter-Freimaurerloge, Hamburg,
4. Arbeiter-Freimaurerbund, Dresden,
5. „Die Pioniere am offenen Tempel“, Winkelloge in Leipzig,
6. Loge der Schaffenden „Colonia“ e. V., Köln,
7. „Orden der Ritter vom heiligen Gral“, Frankfurt a. M.,
8. Theosophische Gesellschaften:
  - a) „Theosophische Gesellschaft Adyar“ nebst Untergliederungen:
    - aa) Die Esoterische Sektion,
    - bb) Die co-freimaurerische Organisation O. M. M. I. = „Ordre Maçonnique Mixte International“,
    - cc) Ordre of the round Table (Orden der Tafelrunde),
    - dd) Die theosophische Sekte, genannt die liberal-katholische, jetzt freie katholische Kirche,
    - ee) Die theosophische, internationale Liga für Verbrüderung der Völker,
    - ff) Ordre of Service (Theosophischer Dienstorden),
    - gg) The golden Chain (Die goldene Kette),
    - hh) The Lotus Circle (Lotus-Zirkel),
    - ii) The sons and daughters of India,
    - kk) The Temple of the Rosy Cross,
    - ll) Ruf der Weltmutter,
    - mm) Karma- und Reinkarnationsliga,
  - b) Die theosophische Gesellschaft „Point Loma“, nebst Untergliederungen:
    - aa) Theosophischer Klub und Lotus-Zirkel,
  - c) Die „Internationale Theosophische Verbrüderung“ — jetzt „Theosophische Verbrüderung“, Sitz Leipzig, nebst Untergliederungen:
    - aa) „Theosophischer Bruderorden“, Sitz Leipzig,
    - bb) „Theosophischer Kulturverlag“, Sitz Leipzig,

- d) „Deutsche Theosophische Gesellschaft e. V., Sitz Leipzig, Baezner-Gruppe,
- e) „Allgemeine geistige Verbrüderung“, Berlin-Neutölln,
- f) „Theosophischer Freundschaftsbund“ Anatol Kembe, Berlin.
- g) „Gesellschaft für psychische Forschung“, Berlin,
- h) Theosophische Gesellschaft „Der Tempel der Menschheit“,
- i) „Theosophische Gesellschaft (Supernationale)“, Hauptquartier Leipzig,
9. Ebdar (Ermächtigte Bruderschaft der alten Riten), Orden v. Heiligen Gral im Orient von Patmos — Organisation Bo Yin Ra's,
10. Orientalischer Templar-Orden (O. T. O.),
11. Fraternitas Saturni (einschl. Esoterische Studiengesellschaft),
12. Illuminaten-Orden, Sitz Berlin (gegr. 1896),
13. Grals-Orden (Abdruschin-Sekte),
14. Summum Supremum Sanctuarium des Alten Schottischen Ritus der Freimaurer von Deutschland,
15. Swedenborg Ritus der Freimaurerei,
16. Hermetischer Orden der goldenen Dämmerung,
17. Mizraim Ritus 90°,
18. Orientalischer Memphis Ritus 97°,
19. Alter und angenommener Ritus von Heredom,
20. Hermetische Bruderschaft des Lichts,
21. Fraternitas Rosae Crucis,
22. Neue Gnostische Kirche,
23. Neuer Illuminat,
24. Allgemeine Panosophische Schule,
25. Panosophische Societät, Heinrich Tränker, Berlin,
26. Atlantis-Adepten (Meister Therion),
27. „Tag“, Treue auf Gegenseitigkeit in Hamburg.

(2) Eine spätere Ergänzung dieses Verzeichnisses behalte ich mir vor.

(3) Die Fortführung und Neugründung dieser sowie die Gründung getarnter Nachfolgeorganisationen wird unter Androhung der Folgen aus § 4 aaD. verboten.

(4) Gleichzeitig stelle ich hiermit auf Grund des Gef. über die Einziehung volks- und staatsfeindlichen Vermögens v. 14. 7. 1933 (RMBl. I S. 479) fest, daß das Vermögen der vorbezeichneten Organisationen zur Förderung volks- und staatsfeindlicher Bestrebungen gebraucht oder bestimmt war.

(5) Die übrigen im NdErl. v. 7. 12. 1936 (RMBlB. S. 1628) unter A und B aufgeführten Freimaurerlogen und freimaurerlogenähnlichen Organisationen haben sich entweder bereits vor dem 17. 8. 1935 freiwillig aufgelöst, sind inzwischen zwangsweise aufgelöst worden oder werden getrennt be-

arbeitet, so daß sich insoweit die Durchführung weiterer Maßnahmen ergibt.

(6) Mit der Auflösung der genannten Organisationen habe ich das Geheime Staatspol.-Amt beauftragt.

An die außerpreuß. Landesregierungen, das Geh. Staatspol.-Amt, den Reichskommissar für das Saarland. — Nachrichthlich an die Reichsstatthalter, den preuß. Finanzminister, die Ober- u. Reg.-Präs. in Preußen. — RMBlB. S. 1337.

Gewerbmäßige Veranstaltung von Ring- und Boxkämpfen.

RdErl. d. RfH u. ChbDtPol. im RMBlB.
v. 31. 7. 1937 — O-VuR R III 2755 V/37.

(1) Da in letzter Zeit bei Ring- und Boxkämpfen Mißstände aufgetreten sind, ersuche ich, diese Veranstaltungen besonders zu überwachen. Namentlich ist den Vorführungen auf Jahrmärkten, Schützenfesten, Kummelplätzen und in Gastwirtschaften vermehrte Aufmerksamkeit zuzuwenden, soweit die Kämpfe nicht unter der Aufsicht der zuständigen Sportbehörde stattfinden.

(2) Roheiten und Ausschreitungen sind zu unterbinden, ebenso grobe Täuschungen des Publikums. Mehrfach ist beobachtet worden, daß sich Zuschauer, zuweilen in angetrunkenem Zustande, an den Ring- und Boxkämpfen beteiligt haben. Ich ersuche, allgemein das Ringen oder Boxen gewerbmäßiger Ring- oder Boxkämpfer mit Personen aus dem Publikum zu verhindern.

(3) Das gleiche gilt für die sogenannten Damenboxkämpfe. Sie verstoßen gegen die allgemeine Auffassung von öffentlichem Anstand und öffentlicher Sittlichkeit und damit gegen die öffentliche Ordnung. Mit der Wesenseigentümlichkeit der Frau, ihrer Stellung und ihrer Würde innerhalb der Volksgemeinschaft ist es unvereinbar, wenn zur Befriedigung der Schaulust in öffentlichen Lokalen weibliche Personen auftreten, die im Kampf aufeinander losschlagen und sich gegenseitig Verletzungen beizubringen suchen.

(4) Ferner ist zu verhindern, daß die Ring- und Boxkämpfer sich falscher Titel bedienen. Es dürfen nur Titel angegeben werden, die die Betroffenen z. B. besitzen. Die Führung früher erlangener Amateurtitel ist nicht zulässig, da auf den genannten gewerblichen Veranstaltungen Amateure nicht starten dürfen.

(5) Die Bezeichnung „Sport“ oder Bezeichnungen, die mit dem Wort „Sport“ zusammengesetzt sind wie z. B. Sporthalle, dürfen von den Schaustellern auf Jahrmärkten, Schützenfesten, Kummelplätzen und bei sonstigen Volksbelustigungen nicht angewandt werden. Die Veranstaltungen dienen lediglich der Befriedigung der Schaulust und können nicht als Sport angesehen werden. Würden derartige Veranstaltungen als Sport bezeichnet, so könnten bei Jugendlichen und sportunkundigen Personen falsche, dem deutschen Sport abträgliche Vorstellungen erweckt werden.

(6) Die genannten Mißstände sind nach Möglichkeit dadurch abzustellen, daß unzuverlässige Personen auf Grund der gewerblichen Vorschriften (§§ 55, 57 bis 57b, 60a und 33b der GewD.) vom Gewerbe ausgeschlossen werden. Da diese Vorschriften vielfach, insbesondere beim stehenden Gewerbe nicht ausreichen, ist gegen die Mißstände bei Ring- und Boxkämpfen auf Grund des allgemeinen Pol.-Rechts einzuschreiten und für eine einwandfreie Durchführung der Veranstaltung zu sorgen.

(7) Über die Erfahrungen ist mir bis zum 1. 10. 1938 zu berichten. Frist für die Kreispol.-Behörden: 1. 9. 1938.

An die Landesregierungen, die Reg.-Präs. in Preußen u. Bayern, die Kreishauptleute in Sachsen, alle Pol.-Behörden. — RMBlB. S. 1339.

Einrichtung, Behörden, Beamte.

Organisation.

Personalkartei für die staatl. Pol.-Verwaltungsbeamten in den Ländern (außer Preußen und Saarland).

RdErl. d. RfH u. ChbDtPol. im RMBlB.
v. 4. 8. 1937 — O-VuR Pers 700/36 IV.

(1) Nachdem die bei den staatl. Pol.-Verwaltungen beschäftigten Verwaltungsbeamten in die Reichsbesoldungsordnung eingegliedert worden sind, können Zweifel über die zu führenden Amtsbezeichnungen und über die Zugehörigkeit zu den einzelnen Besoldungsgruppen nicht mehr bestehen. Hiernach kann die aus dienstlichen Gründen erforderliche kartemäßige Erfassung aller staatl. Pol.-Verwaltungsbeamten nunmehr abgeschlossen werden.

(2) Ich ordne daher an, daß der RdErl. v. 1. 10. 1936 — O-VuR Pers 700/36 — über die Personalkartei für die staatl. Pol.-Verwaltungsbeamten in Preußen (RMBlB. S. 1298) auch für die Beamten der RDefGruppen A 3b bis A 11 des staatl. Pol.-Verwaltungsdienstes in den außerpreuß. Ländern sinngemäß gilt.

(3) Als Stichtag für die erstmalige Ausfüllung der Personalkartenvordrucke gilt der 1. 10. 1937. Zeitpunkt für die Sammeleinsendung der ausgefüllten Personalkartenvordrucke ist der 15. 10. 1937. Die erforderlichen Personalkartenvordrucke werden ohne Anschreiben überliefert.

(4) Soweit bei den staatl. Pol.-Verwaltungen ehemals preuß. Pol.-Verwaltungsbeamte beschäftigt werden, die bereits durch den obigen RdErl. v. 1. 10. 1936 erfasst worden sind, bedarf es für diese Beamten der Vorlage von Personalkarten nicht mehr.

An die staatl. Pol.-Verwaltungen (außer Preußen u. Saarland). — RMBlB. S. 1340.